

Tid Torsdagen den 25 april 2024, kl. 16:00-16:35
Plats Bråvallasalen, Stadshuset
Justerat Tisdagen den 7 maj 2024 §§ 1-6, 8, 10, 13-15, 19-24, 26-83
Anslaget Onsdagen den 8 maj 2024 §§ 1-6, 8, 10, 13-15, 19-24, 26-83

Omedelbart justerade paragrafer

Justerat Torsdagen den 25 april 2024 §§ 7, 9, 11, 12, 16-18, 25
Anslaget Måndagen den 29 april 2024 §§ 7, 9, 11, 12, 16-18, 25

Jan Valeskog

Jonas Naddebo

Närvarande

Beslutande ledamöter:

Jan Valeskog (S), ordföranden
Jonas Naddebo (C), vice ordföranden
Per Strängberg (S)
Maria-Elsa Salvo (S) §§ 1-25, 27-83
Maria Mustonen (V)
Aidin Zandian (V)
Cecilia Obermüller (MP)
Johan Nilsson (M)
Kristina Lutz (M)
Annika Elmlund (M)
Mats Johnsson (SD)
Björn Ljung (L) §§ 1-25, 27-83

Tjänstgörande ersättare:

Joel Stade (S) För Bsrat Asgedom Mebrahtu (S)
Katrín Nyström (S) § 26 För Maria-Elsa Salvo (S)
Karin Blomstrand (M) § 26 För Björn Ljung (L)

Ersättare:

Katrín Nyström (S) §§ 1-25, 27-83
Jonas Darai (V)
Oscar Gullberg (MP) §§ 1-55, 57-83
Karin Blomstrand (M) §§ 1-25, 27-83
Christer H Sjöblom (M)
Mikael Blomstrand (C)
Mikael Valier Furtenbach (KD)

Tjänstepersoner:

Dessutom närvarade stadsbyggnadsdirektören Amanda Horwitz, Mikael Andersson Ståhl, Monika Joelsson, Torkel Kjellman, Helén Taubert, nämndsekreterare Sara Högne och Fabian Lind, borgarrädssekreterarna Adam Valli Löfgren och Helena Andersson samt personalrepresentant Luis Lopez §§ §-16

Stadsbyggnadsnämnden

Fleminggatan 4
Box 8314
104 20 Stockholm
Telefon 08-508 27 300
stadsbyggnadskontoret@stockholm.se
stockholm.se

§ 25

Del av Östermalm 2:118 m.fl. (Östermalmstorg),
Östermalm, Dnr 2023-08343-54

Beslut

Stadsbyggnadsnämnden beslutar enligt stadsbyggnadskontorets förslag:

- 1 Stadsbyggnadsnämnden godkänner redovisningen av plansamrådet.
- 2 Stadsbyggnadsnämnden ger kontoret i uppdrag att upprätta reviderat planförslag och ställa ut förslaget för granskning.
- 3 Stadsbyggnadsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Reservation

Samtliga ledamöter för Moderaterna reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Björn Ljung (L) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Handlingar i ärendet

Stadsbyggnadskontorets tjänsteutlåtande från den 22 mars 2024.
Bil § 25

Tjänsteutlåtandet avser redovisning av plansamråd och ställningstagande inför granskning av förslag till detaljplan för del av Östermalm 2:118 m.fl. Östermalmstorg i stadsdelen Östermalm.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

- 1) Ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S), Maria Mustonen m.fl. (V), Cecilia Obermüller (MP), vice ordföranden Jonas Naddebo (C) och Mats Johnsson (SD) föreslår (se beslutet).
- 2) Johan Nilsson m.fl. (M) föreslår att stadsbyggnadsnämnden beslutar enligt följande:
 - a) Att stadsbyggnadsnämnden delvis godkänner redovisningen av plansamrådet.
 - b) Att reviderat planförslag upprättas och ställs ut för granskning med hänsyn tagen till anförandetexten nedan.
 - c) Att beslutet förklaras omedelbart justerat.
 - d) Att därutöver anföras följande:

Moderaterna vill att Östermalmstorg ska vara en vacker och inbjudande plats med fler torghandelsplatser i olika storlek, ytor reserverade för uteserveringar och en bättre inramning av torget genom mer grönska. Det ska vara en vacker plats i centrala Stockholm som inbjuder till liv, möten och torghandel. Det är också viktigt att torget utformas med respekt för dess kulturhistoriska roll.

Precis som tidigare finner vi fortfarande fog för viss oro. De ytor som föreslår innehålla framtida publika verksamheter som caféer och restaurang riskerar att inte bli tillräckligt tilltagna för att uppnå vår ambition om ett mer levande torg. I förslaget anges att två byggnader för föreslås på torget, en ”större” byggnad för restaurangverksamhet i det nordöstra hörnet samt en ”mindre” kioskbyggnad i den sydvästra delen. Enligt förslaget innebär en ”mindre” kioskbyggnad nu maximalt 31 kvm, därför vill vi återigen understryka att byggrätten inte ska understiga de 43 kvm som befintlig verksamhet upptar. Ett tydligt medskick från Moderaterna är också fortsatt att detaljplanen måste ge utrymme för såväl fler uteserveringar som fler aktörer än vad som nu är fallet. Exempelvis skulle den större byggnaden som föreslås i den nordöstra delen kunna inrymma två aktörer.

Inte heller är den föreslagna grönskan tillräckligt omfattande för att kunna erbjuda en adekvat inramning av lugn och ro eller svalkande skugga under årets varmaste månader. Förslaget behöver därför helt enkelt göras om till att innehålla mer plats för torghandel, mer grönska och därtill en större harmonisering med omgivningen. Vidare är det viktigt att trafiklösningen som angränsar till torget måste möjliggöra framkomlighet.

Avslutningsvis kan vi konstatera att planerna för Östermalmstorg otvetydigt har mött stort engagemang redan sedan tidigare. Det visar på den betydelse som torget har för de boende i närheten och för stockholmarna över lag. Stockholm ska utvecklas, växa och förvaltas med större respekt för staden och stadsdelarnas unika karaktär samt med stor hänsyn till lokala röster.

- 3) Björn Ljung (L) föreslår att stadsbyggnadsnämnden beslutar enligt följande:
- a) Att nämnden beslutar att delvis godkänna kontorets förslag till beslut.
 - b) Att staden möjliggör för att Östermalmsgrillen ges möjligheten att vara kvar med korrekt tillstånd.
 - c) Att därutöver det anföras följande:

Trafikkontoret har gjort ett gediget arbete med förslaget till upprustning av Östermalmstorg inför föreliggande genomförandebeslut. Vikten av medborgardialog avseende ombyggnation av torg är av särskild vikt och något vi aktivt har arbetat för att trafikkontoret ska införa och fortsätta med.

Det är därför glädjande att Liberalernas ansträngningar har medfört att dialogmöten hållits med medborgare om utformningen av Östermalmstorg.

Den planerade vändplatsen ianspråkar en alldeles för stor del av torgytan samtidigt som framkomligheten för leveranstrafiken försämras då gator upphör eller kortas av. Vändplatsen behöver utgå, Nybrogatan enkelriktas från Linnégatan och en smal sektion av Humlegårdsgatan åter öppna för trafik i ena riktningen för att få till en fungerande trafik- och leveranslösning. Det skulle möjliggöra än fler torghandelsplatser, uteserveringar eller caféverksamhet likt tidigare ”Lisa på torget”.

Kontorets val av möbler och utrustning är anmärkningsvärt för en så anrik plats som Östermalmstorg. Istället för att harmoniera med kringliggande landmärken som saluhallen och Hedvig Eleonoras kyrka, skapas en kontrast som snarare bryter med områdets karaktär. Det lokala engagemanget för torget är ett bevis på platsens betydelse för Östermalmsbor. Stockholm ska utvecklas, växa och förvaltas med större respekt för staden och stadsdelarnas unika karaktär samt med stor hänsyn till lokala röster.

Det är av särskild vikt att staden tar hänsyn till utformningen av torget avseende mer grönska, flera sittplatser och utformningen av cykelframkomligheten runt platsen. Handeln är grundläggande för torget som varit handelsplats sedan 1600-talet. Vidare är siktlinjen mellan Johannes och Hedvig Eleonoras kyrktorn en helt central del av framtida utformningen för att inte tappa för staden viktiga kulturhistoriska värden.

Ett vanligt sätt att hantera höjdskillnader är att använda cirkulära mönster i markbeläggningen, och då torget sluttar ner från Sibyllegatan mot Nybrogatan bör cirkulära mönster även provas för Östermalmstorg.

Frågan om Östermalmsgrillen har även dykt upp i samband med frågan om torgets upprustning, vi menar att det inte ska vara den enskilda näringsidkarens ansvar att se till att stadens kontroller av tillsyn och tillståndsärenden hanterats korrekt. I detta fall verkar det som att staden har missat att följa upp grillens tillståndsärende under en så lång tid att den blivit

preskriberat, därför bör staden ge den berörda näringsidkaren en möjlighet att få vara kvar med rätt tillstånd för sin verksamhet. Vi vill även se att förvaltningen ser över sina rutiner för att förhindra att framtida missar av liknande karaktär inträffar.

Vidare från Liberalernas sida menar vi att staden ska kunna finna en tillfällig plats i nära anslutning var grillen kan fortsätta sin verksamhet under tiden som ytan under grillen renoveras.

Beslutsgång

Ordföranden Jan Valeskog (S) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag som stöds av ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S), Maria Mustonen m.fl. (V), Cecilia Obermüller (MP), vice ordföranden Jonas Naddebo (C) och Mats Johnsson (SD).

Särskilt uttalande

Vice ordföranden Jonas Naddebo (C) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Torg spelar en central roll i att levandegöra en stad och Centerpartiet välkomnar att planförslaget som vidareutvecklar Östermalmstorg som mötesplats fortskrider. Som Centerpartiet lyfte i uttalandet om startpromemorian och som fick medhåll av fastighetsägare i samrådet, bör detaljplanen inte vara mer detaljerad än som behövs med hänsyn till planens syfte. Detta är särskilt viktigt när det gäller torg, eftersom det är människors aktiviteter som skapar en plats. Vi beklagar att den stora vändplanen tillåts uppta en så omfattande yta i torgets nordvästra del, vilket minskar flexibiliteten i användandet och försvårar möjligheten att anordna kulturella evenemang och andra aktiviteter på torget.

Det är glädjande att grillkioskens och restaurangens framtid säkras genom planstöd. Gestaltningen av byggnaderna är visuellt tilltalande, men vi befarar att den estetiska ambitionen riskerar att överskugga funktionella aspekter. Kraven på att fasaderna i huvudsak ska vara uppglasade kan utgöra problem för verksamheternas behov som förvaring och köksutrustning. Här är en ökad dialog med de lokala företagen avgörande.

Cykelparkering planeras vid trädraderna i norra och södra delen av torget. Att parkera under träd inte optimalt då klibbiga växtdelar, honungsdagg och fågelspillning som faller ner från träden landar på cyklarna. Vi föreslår att vissa pollare omvandlas till cykelpollare. Funktionen att hindra biltrafik bibehålls samtidigt som cyklister inte behöver ta sig in på torget för att låsa fast cykeln. Vi ser även ett behov av

särskilda parkeringsplatser för elsparkcyklar. I dialog med trafikkontoret bör en yta för matbudsfordon pekas ut i anslutning till planområdet, för att undvika att dessa fordon ockuperar cykelparkeringar eller tar upp annan värdefull plats på själva torget.

I övrigt anser vi att kontoret gjort ett gediget arbete och vi ser fram emot att planen antas i augusti, så att Östermalms torg kan fortsätta att vara en levande, dynamisk och funktionell mötesplats i vår stad.

Ersättaryttrande

Mikael Valier Furtenbach (KD) lämnar ersättaryttrande enligt följande:

1. Avslå kontorets förslag till beslut.
2. Uppdra fastighetskontoret att återkomma med ett justerat förslag enligt vad som anføres nedan.
3. Att därutöver anföra följande:

Östermalmstorg är en historisk samlingsplats med högt kulturhistoriskt värde och med en lång tradition av handel och levande stadsliv. När torget nu rustas upp efter flera år av lokala renoveringar och tillfälliga konstruktioner behöver dess karaktär värnas och återskapas med stor hänsyn till platsens historiska betydelse och estetik.

Som Sveriges huvudstad har Stockholm stor potential men även ansvar över att vara en näringslivsvänlig kommun. Förutsägbarhet, varsam förändring i samförstånd med företagare och en tillåtande, möjliggörande politik behövs för att värna och utveckla stadens näringsliv.

Vi välkomnar att fastighetskontoret återuppför en restaurangbyggnad på torget för att ersätta den som fanns på platsen förr. Däremot är vi mycket skeptiska till att kioskbyggnaden som ska ersätta Östermalmsgrillen får en kraftigt minskad yta. Att minska kioskens storlek med ca 30 % kommer att påverka företagarens möjligheter att fortsätta bedriva sin näringsverksamhet. Vid färdigställandet av Östermalmstorg kommer platsen ha stora öppna ytor så vi ser hellre att kioskbyggnaden får ta större plats än vad kontoret föreslår.